

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Hvor går grænsen?

HAANING I FELTEN Mange har været forbi Ulvedybet i Nordjylland for at se den stationære lille gulben. Man så den kanondårligt fra fugletårnet, men man så den kanongodt, hvis man gik langs diget, ind bag reservatskiltet. Hvor gik grænsen egentlig? Såvel reservatgrænsen som hvad man kunne tillade sig...

Den 27. april fandt Brian Kristensen en lille gulben i Perlen ved Ulvedybet i Nordjylland. På det tidspunkt gik den ret tæt på fugletårnet, og han fik taget nogle dokumentationsbilleder, der snart efter blev sendt rundt til en række feltornitologer, der kunne bekræfte hans bestemmelse. Den var imidlertid fløjet ud på ret stor afstand på grund af en ræv, men flere valgte at køre ud at se og opleve den alligevel.

Rune Sø Neergaard og Mogens Neergaard var de første på stedet, og kunne snart efter melde ud, at den var pp – på plads.

Den var ganske vist stadig langt væk, men jeg valgte at køre alligevel. Jeg tænkte at det kunne være sjovt at se den – også på afstand – for at danne mine egne indtryk af fuglens jizz og sammenligne den med andre vadefuglearter.

Den var vitterligt langt væk, men da den var peget ud, gik det at se orange-gule ben, at benene virkede ret lange, at bagkroppen var ret tilspidset og aflang, at næbbet var forholdsvis kort, samt at den var tydeligt mindre end hvidklire.

Da der efter en times tid ikke var sket yderligere (jeg havde håbet på, at den ville komme tilbage til tårnet), takkede jeg for hjælpen, og drog mod Vejlerne.

Lille gulben, Ulvedybet den 27. april 2019. Foto: Jens Kirkeby

Om aftenen så jeg imidlertid billeder af fuglen. Gode billeder der måtte betyde, at den var kommet tilbage, tæt på tårnet, om aftenen. Jeg ærgrede mig noget over, at jeg ikke havde ventet lidt længere, men da meldingen så kom, dagen efter, om at den var på plads, tænkte jeg, at jeg ville give den en chance igen. Jeg kontaktede derfor ham der havde lavet udmeldingen, og spurgte, om man så den godt fra tårnet?

”Nej, det gør man ikke – men man ser den til gengæld virkelig godt fra diget” – var svaret. ”Men jeg ved faktisk ikke om man må gå derind” fortsatte han. ”Men en del lokale havde gjort det i går” fortalte han videre. Jeg takkede, og kontaktede en bekendt fra Naturstyrelsen, der ikke kunne give et sikkert svar på, hvor man måtte gå, og hvor man ikke måtte gå. Jeg ønskede at finde ud af noget, da jeg rigtigt gerne ville se fuglen godt. En anden bekendt havde søgt på nettet, og ud fra de oplysninger var det ikke lovligt at gå ind på eller langs diget. Reservatgrænsen gik nemlig, hvor kanalen løber, til venstre for diget...

Hmm, nu var gode dyr rådne. Jeg var nemlig nået til Brovst, blot 10 minutter væk...

Jeg fortsatte....

Fremme ved tårnet ser jeg allerførst, at der er en del folk inde langs diget nord for tårnet. På vej hen til tårnet møder jeg en bekendt, der fortæller, at en lokal har sagt, at det er ok at gå ind langs diget, men at vi under ingen omstændigheder må gå på digekronen.

Dermed er der grønt lys for os. Ingen spørger hvem den lokale er. Om han er fra Naturstyrelsen. Om han har bemyndigelse til at give tilladelse til at gå ind i reservatet.

Men vi har fået lov, synes vi...

Vi holder os fra digekronen, og mødes med folkene, der var der i forvejen. Gulbenet går flot og på ret nært hold. I forgrunden er der en pæn flok brushøns, og vi nyder synet. Flere folk støder til, og alle er glade. Der er ingen af de fugle, vi ser på, der bliver forstyrrede, mens vi er der, og det føles ok, så længe man går langs diget. Omvendt ved vi jo ikke, hvad der ville have ligget der, hvis vi ikke var gået ind.

Tilbage i tårnet møder vi folk der absolut ikke vil gå derud. De har principperne i orden, og affinder sig med de forhold, der er gældende. Reservatbestemmelser og grunden til at man har reservater.

Vi sparkes lidt i jorden og ser forlegne ud. De har jo ret, men vi havde jo fået lov. Eller havde vi?

Sagen er, at ingen der gik ind, havde indhentet en officiel tilladelse. Der gik hit, fed fugl og gode billeder i det. Reservatbestemmelserne blev overtruffet så at sige. Nogle havde givet lov, hvis man gik ind på en hensynsfuld måde, men som sagt ikke var det ikke fra officielt hold.

Samtidig med at jeg kører derfra, ser jeg en mand, der er på vej derind på diget, men han går på digekronen, hvorfor han er eksponeret, og dermed vil skræmme fuglene på vingerne.

Jeg når at tænke, at dette skulle have været organiseret bedre.

Interesserede på vej ind for at opleve lille gulben i Ulvedybet den 1. maj 2019. Foto: Kristian Laustsen

Jeg har siden tænkt meget over det. Jeg arbejder selv i et reservat (Vejlerne). Forleden var jeg i min rolle som ynglefugletæller inde i reservatet for at kortlægge ynglende lappedykkere. I den forbindelse opdagede jeg en rugende trane ca. 200 meter væk. Efter et stykke tid rejser den sig og går væk fra reden sammen med sin mage.

Den forstyrrelse var jeg skyld i.

Jeg skyndte mig at få optalt lappedykkerne og få dem kortlagt for at give tranerne fred.

Og det er jo det der er pointen med reservaterne. At skabe et fristed for fugle og dyr, hvor der kun er en begrænset og kontrolleret færdsel og forstyrrelse. Naturværdierne for naturværdiernes egen skyld. Ikke for vores skyld.

I Vejlerne har vi ved et par tilfælde organiseret guidede ture ind til sjældne fugle (men også andre typer ture). Her har man kunnet melde sig til, og i selskab med en kyndig guide har man kunnet opleve fuglene. Turene gik til mongolsk piber (der senere viste sig at være en storpiber) samt til den stationære amerikanske rørdrum. Det samme skete ved Store Vrøj, da der var hvidkronet stenpikker.

Noget lignende burde der nok have været gjort i Ulvedybet. Kontakt skulle have været taget til Naturstyrelsen og spørge om lov til en række organiserede ture, ligesom at få helt styr på hvor reservatgrænsen går.

Det kræver imidlertid initiativ, og det er ikke nødvendigvis nemt. Vi bør imidlertid bruge erfaringerne fra Ulvedybet til noget konstruktivt og tænke fremad. Hvad gør vi næste gang en sjælden og spændende fugl ses langt inde i et reservat, og hvordan vil vi gribe situationen an. Måske er det noget for DOFs lokalafdelinger? Her kunne man have folk der tog sig af den slags, når det i sjældne tilfælde bliver nødvendigt.

Lille gulben, Ulvedybet den 5. maj 2019. Foto: Lars Grøn

Situationen omkring gulbenet i Ulvedybet var selvforstærkende. Man gik ind fordi andre gjorde det. Man gik ind fordi nogle sagde god for det. Det var rigtigt ærgerligt at se hvordan mange gik ind på digekronen, og det viser blot, at mange slet ikke har noget begreb om, hvordan man helt grundlæggende og logisk bør færdes i naturen.

Der gik endda rygter om, at der var fundet ud af, at det var lovligt at gå langs diget!

Det var det imidlertid ikke, og i går blev det af Naturstyrelsen meldt ud på appen Zello, at man ikke skal færdes i reservatet Ulvedybet.

Pointen med denne artikel er ikke at pege fingre. Alle dem der gik ind (inklusive mig), var lige gode om det. Pointen er, at vi skal tage ved lære af det. Vi skal bruge det fremadrettet. Når det sker igen i et reservat. Nogle skal tage initiativ til oplysning og vejledning, og nogle skal være villige til at agere som guider, hvis en guidet tur (eller flere) bliver tilladt.

Pointen er også, at vi skal respektere reservatgrænserne, og respektere at der er en grund til at reservater findes – samt i øvrigt at hylde dem og de naturværdier der findes i dem.

Tak til Kristian Laustsen, Lars Grøn og Jens Kirkeby for billeder.

 Dato:
11. 05. 2019

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
Jens Kirkeby
Kristian Laustsen
Lars Grøn

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
HIT, LILLE GULBEN, RESERVAT, TWITCH, ULVEDYBET